

Informacje Biura Małopolskiej Izby Rolniczej na temat funkcjonowania podstawowych rynków rolnych, prac Zarządu i nowych aktów prawnych

Dane opracowano na dzień 02.06.2017 r.

Rynek zbóż - maj 2017

Aktualnie na rynku krajowym dobrze sprzedają się ziarna zbóż. W minionym miesiącu, jak wskazują dane publikowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ceny większości zbóż w kraju ulegały stopniowej podwyżce i w drugiej połowie maja zanotowano wzrost cen prawie wszystkich gatunków zbóż (poza żytem konsumpcyjnym, owsem konsumpcyjnym i pszenżytem, które straciły na wartości).

Z analizy cen zebranych w Zintegrowanym Systemie Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że końcem maja najbardziej wzrosła cena jęczmienia konsumpcyjnego – 657 zł/t (wzrost o 58 zł/t w skali tygodnia). W porównaniu z notowaniem sprzed roku zboże to było o 11% droższe. Na szczególną uwagę zasługuje cena pszenicy konsumpcyjnej, która w ostatnim tygodniu miesiąca wyniosła 726 zł/t i była rekordową stawką jaką rolnicy mogli uzyskać za tonę tego ziarna w ciągu ostatnich dwóch lat. Cena tego zboża była wyższa o 3% niż przed miesiącem i o 13% niż przed rokiem.

Cena kukurydzy ukształtowała się na poziomie 696 zł/t i była o 4% wyższa w stosunku do ceny sprzed miesiąca oraz o 3% do ceny sprzed roku.

W przypadku żyta konsumpcyjnego, owsa konsumpcyjnego oraz pszenżyta odnotowano spadki cen, które wynosiły odpowiednio: żyto konsumpcyjne – 605 zł/t (tygodniowy spadek ceny o 25 zł/t), owies konsumpcyjny – 588 zł/t (tygodniowy spadek ceny o 9 zł/t) oraz pszenżyto – 681 zł/t (tygodniowy spadek ceny o 5 zł/t).

Polska					
zł/tona					
TOWAR	Rodzaj TOWARU	2017-05-07	2017-05-14	2017-05-21	2017-05-28
Pszenica	<i>konsumpcyjna</i>	711	703	726	725
	<i>paszowa</i>	698	710	719	729
Żyto	<i>konsumpcyjne</i>	587	630	605	638
	<i>paszowe</i>	562	581	613	600
Kukurydza	<i>paszowa</i>	669	689	696	700

Średnie ceny targowiskowe zbóż w Małopolsce kształtowały się następująco:

tydzień	JĘCZMIEN	KUKURYDZA	OWIES	PSZENICA	ŻYTO	PSZENŻYTO
	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]
28.04-04.05	71,25	81,66	66,66	71,25	70,00	70,00
05.05-11.05	68,66	78,75	61,25	70,83	70,00	70,00
12.05-18.05	70,40	81,25	65,00	75,00	70,00	70,00
19.05-25.05	68,40	81,66	70,00	73,00	70,00	70,00

Rynek trzody chlewnej, żywca wołowego i drobiu

Trzoda chlewna

Analiza danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wskazuje, że w połowie maja br., w przedsiębiorstwach prowadzących skup świń rzeźnych w Polsce wzrosły ceny pięciu klas półtuszy wieprzowych. Wzrostowa tendencja cen zakupu trzody chlewnej utrzymuje się w Polsce od marca, a opłacalność produkcji wpływa bezpośrednio na wzrost liczebności pogłowia trzody chlewnej w kraju. Zauważalny wzrost pogłowia trzody chlewnej w kraju utrzymuje się od grudnia 2016 roku, kiedy to wyniósł 4,9%. Obecnie wzrost pogłowia w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wynosi ok. 7,6 %.

Ubojnie mogą być zmuszone do jeszcze większych wzrostów cen z uwagi na to, że wielu rolników wstrzymuje sprzedaż, by uzyskać wyższą cenę, czego dowodem jest większa waga odstawianych świń. Wzrost cen trzody chlewnej zapowiada też sytuacja na rynku europejskim - rekordowe ceny tuczników w Niemczech wpłynęły na polski rynek, dzięki czemu krajowi skupujący podnieśli ceny o 5-7 gr/kg żywca. Obecnie za większe partie zwierząt można otrzymać 5,70-5,80 zł/kg żywca. Przy małych dostawach cena waha się w przedziale 5,60-5,65 zł/kg. Sytuacja choć nie jest najgorsza, to wielu rolników nadal sprzedaje tuczniaki w skupie w cenie nie przekraczającej 5,10 zł/kg żywca.

Z kolei na targowiskach w Małopolsce według danych MODR średnie ceny prosiąt w kolejnych tygodniach maja kształtowały się na poziomie 400-440 zł/parę.

Średnie ceny zakupu tuczników wg klasyfikacji SEUROP
[wg mpc*]

Towar	CENA [zł/tonę]			
	30.04.2017	07.05.2017	14.05.2017	21.05.2017
Klasa S	7 257	7 282	7 320	7 320
Klasa E	7 143	7 216	7 212	7 238
Klasa U	6 746	6 803	6 800	6 824
Klasa R	6 329	6 434	6 362	6 391
Klasa O	5 747	5 915	5 792	5 799
Klasa P	5 034	5 035	4 883	4 802
Klasa S-P	7 257	7 282	7 320	7 320

*mpc - masa poubojowa ciepła

Rynek żywca wołowego

W pierwszym kwartale br. sytuacja na rynku wołowiny uległa poprawie. Średnia cena skupu bydła była wyższa niż w pierwszym kwartale 2016 r. o około 6,9% i wynosiła 6,23 zł/kg, a w marcu o 12,5% wyższa niż przed rokiem (6,19 zł/kg). Średnie ceny skupu młodego bydła wzrosły w tym czasie o 12% do 6,38 zł/kg w. ż.

W połowie maja, według danych MRiRW, w transakcjach targowiskowych wzrosły ceny cieląt, bez zmian utrzymują się ceny młodego bydła opasowego, spadły natomiast ceny krów, chociaż ze względu na popyt wciąż utrzymują się na stosunkowo wysokim poziomie.

Z kolei najwyższa cena za krowę w wadze poubojowej wyniosła 11,05 zł netto/kg, a najniższa 10,90 zł netto/kg. W wadze żywej za krowę producent w maju otrzymał maksymalnie 5,04 zł netto/kg, a minimalnie

4,97 zł netto/kg. W wadze żywej za byki ubojnie płaciły maksymalnie 7,08 zł netto/kg, a minimalnie 6,90 zł netto/kg.

Średnie krajowe ceny bydła uzyskane w transakcjach targowiskowych w Polsce

Cena (zł/kg)			
Kategoria bydła	05.05.2017	12.05.2017	19.05.2017
cielęta 60-100 kg	11,33	12,68	13,00
młode bydło opasowe	6,68	6,73	6,73
krowy wybrakowane	4,43	4,53	4,47

Ważną informacją dla rynku wołowiny jest uzyskanie przez Polskę statusu kraju o znikomym ryzyku wystąpienia BSE u bydła. Status, który obecnie posiada 47 państw, daje możliwości zmniejszenia wydatków budżetowych ponoszonych na kontrolę i monitorowanie gąbczastej encefalopatii bydła oraz pozyskiwanie przez przemysł mięsny dodatkowych produktów wołowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi, które do tej pory musiały podlegać zniszczeniu.

Drób

W branży drobiarskiej końcem kwietnia nikogo już nie dziwiła cena tuszki brojler wynosząca poniżej 3,00 zł/kg. Przed długim weekendem majowym na rynku drobiu odczuwalny był wyraźny spadek cen. Sytuacja nieco uległa poprawie w kolejnych tygodniach maja.

W okresie komunijnym odnotowano nieco zwiększony popyt i choć są regiony kraju, w których narzeka się na brak żywca, to ceny nie dają drobiarzom powodów do satysfakcji.

Początkiem maja w okresie komunijnym ceny żywca drobiowego nieco się umocniły, podrożało także mięso. Mimo iż zwykle analitycy wiosną, ze względu na sezon grillowy, prognozują wzrost cen, w maju br. ceny drobiu nie ulegają skokowym zmianom. Korekty są wprowadzane, ale nie można mówić o stałych podwyżkach lub obniżkach.

Drobiarze życzą sobie stabilizacji cen, lecz nie na obecnie utrzymującym się poziomie. Należy podkreślić, że według danych MRiRW w okresie od stycznia do marca 2017 r. z Polski wyeksportowano 252,67 tys. t nieprzetworzonego mięsa i podrobów drobiowych – jest to 10% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na tej podstawie można więc spodziewać się poprawy na rynku drobiu.

Ceny drobiu w maju 2017 w Polsce:

	28.04.2017	08.05.2017	10.05.2016	15.05.2017	17.05.2017	24.05.2017	29.05.2017
brojler wolny rynek	2,90-3,12	2,90-3,10	2,90-3,20	2,95-3,15	2,98-3,15	2,95-3,10	3,00-3,20
brojler kontraktacja	3,20-3,30	3,15-3,28	3,15-3,26	3,19-3,25	3,19-3,25	3,15-3,25	3,15-3,25
tuszka	4,30-5,50	4,50-5,20	4,60-5,30	4,60-5,30	4,60-5,30	4,40-5,00	4,50-5,00

* podane ceny netto w zł/kg

Rynek mleka

Ceny na rynku mleczarskim w 2017 r. w stosunku do roku 2016 uległy zdecydowanej poprawie. Wzrasta również eksport przetworów mleczarskich z Polski. Sytuacja producentów mleka uległa poprawie, ponieważ w wyniku zwiększonego światowego zapotrzebowania produktów mleczarskich, w szczególności masła, zarówno na świecie, jak i w Polsce ceny utrzymują się na dość satysfakcjonującym poziomie, są

dużo wyższe niż rok temu. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. za masło konfekcjonowane płacono o 62% więcej, a za masło w blokach aż 78% więcej. Odtłuszczone mleko w proszku i pełne mleko w proszku były droższe o odpowiednio 6,5% i 38,5%.

W pierwszym tygodniu maja w kraju za masło w blokach płacono 17,56 zł/kg, a za masło konfekcjonowane 18,96 zł/kg (o 3% i 2% więcej niż przed miesiącem), za odtłuszczone mleko w proszku polskie zakłady mleczarskie uzyskiwały średnio 7,39 zł/kg - 4% mniej niż przed miesiącem, ceny pełnego mleka w proszku spadły w ciągu miesiąca o 1% i wynosiły 11,64 zł/kg.

Końcem maja odtłuszczone mleko w proszku w kraju sprzedawano po 7,50 zł/kg, czyli o 2% drożej niż tydzień wcześniej. Cena pełnego mleka w proszku osiągnęła poziom 11,82 zł/kg, czyli była wyższa o 3% niż w poprzednim notowaniu i o 2% niż miesiąc wcześniej, jednak w ostatnim tygodniu maja spadła do poziomu 11,63 zł/kg. Za ser Gouda krajowi producenci w maju uzyskiwali średnio 13,27 zł/kg, a za ser Edamski 13,42 zł/kg. Jednocześnie sery te były o 37–40% droższe niż przed rokiem.

TOWAR	POLSKA			
	Cena zł/100kg			
	2017-05-07	2017-05-14	2017-05-21	2017-05-28
Masło Ekstra w blokach	1 756,18	1 755,36	1 807,44	1 861,86
Masło Ekstra konfekcjonowane	1 896,08	1 898,35	1 896,52	1 942,28
Mleko odtłuszczone w proszku	739,04	735,85	750,39	752,91
Mleko pełne w proszku	1 163,79	1 150,30	1 182,30	1 163,29
Ser Edamski	1 331,57	1 331,00	1 338,70	1 368,34
Ser Gouda	1 313,71	1 325,23	1 323,01	1 347,11

Rynek owoców i warzyw

Zima 2016/2017 na ogół była łagodna i w większości nie spowodowała strat w uprawach sadowniczych, podobnie jak początek wiosny, który był ciepły. Problemy przyniosły jednak silne przymrozki, które nadeszły końcem kwietnia, temperatura nocą spadała do -5 stopni Celsjusza, a lokalnie nawet do -8 stopni Celsjusza. Straty są liczne, zróżnicowane w zależności od położenia plantacji, wieku i odmian, ale szacuje się, iż tegoroczne zbiory owoców niektórych gatunków będą niższe od ubiegłorocznych. Z tego powodu sadownicy przetrzymują owoce licząc na wzrost cen, jednak obecne już wysokie stawki zmniejszają zainteresowanie odbiorców.

Z powodu licznych strat podjęto decyzję o uruchomieniu środków finansowych na pomoc dla gospodarstw dotkniętych klęską przymrozków w formie pomocy de minimis. Decyzja o uruchomieniu dodatkowej pomocy dla producentów rolnych zostanie podjęta po oszacowaniu szkód przez komisje powołane przez wojewodów. Natomiast bezpośrednio po oszacowaniu szkód właściciele poszkodowanych plantacji mogą ubiegać się o pomoc.

Średnie ceny owoców i warzyw na targowiskach w Małopolsce w maju 2017 (dane: MODR)

Warzywa i owoce zł/kg	Sucha Beskidzka	Kraków	Wadowice	Wolbrom	Oświęcim
Cebula zł/kg	1,38	2,50	1,40	0,60	1,73
buraki ćwikłowe zł/kg	1,28	2,00	1,27	0,43	1,25
Marchew zł/kg	1,38	2,50	1,40	0,58	1,50
Czosnek zł/szt.	1,50	2,50	-	1,2	1,6
Gruszki zł/kg	3,50	6,50	4,50	-	5,00
Jabłka zł/kg	2,00	3,00	2,06	2,04	1,98
seler zł/kg	3,50	4,00	3,37	1,8	3,10
Rzodkiewka zł/szt.	1,50	1,75	2,40	-	1,48
Sałata zł/szt.	1,50	2,00	2,20	1,36	1,83
Fasola 'Piękny Jaś' zł/kg	-	16,00	-	-	12,50
Por zł/szt.	-	2,88	-	0,80	1,50

Informacje o aktach prawnych dotyczących rolnictwa, które ukazały się w maju 2017 r.:

Dz. U. 2017 poz. 892

Ustawa z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Dz. U. 2017 poz. 911

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 kwietnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*

Dz. U. 2017 poz. 929

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności” oraz poddziałania „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych” w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Dz. U. 2017 poz. 964

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie wymagań, jakie powinny spełniać pochodzące z niektórych państw trzecich owoce cytrusowe, w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się organizmu *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa

Dz. U. 2017 poz. 968

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie przedłużenia terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu w 2017 r.

Dz. U. 2017 poz. 1003

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin

Dz. U. 2017 poz. 1016

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Dz. U. 2017 poz. 1036

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

Dz. U. 2017 poz. 1041

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Dz. U. 2017 poz. 1046

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów mięsnych wędzonych w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi (WWA)

Dz. U. 2017 poz. 1047

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie dokumentów mających znaczenie dla kontroli celno-skarbowej w zakresie przestrzegania przepisów prawa celnego, innych przepisów związanych z przywozem i wywozem towarów oraz przepisów z zakresu refundacji wywozowych, a także osób obowiązanych do przechowywania tych dokumentów

Dz. U. 2017 poz. 1048

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego

Dz. U. 2017 poz. 1053

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie okresu obliczania udziału różnych upraw w celu dywersyfikacji upraw

Aktualności

- **Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach zaprasza do udziału w XX Dniu Otwartych Drzewi Instytutu Ogrodnictwa w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach, który będzie się w dniu 8 czerwca 2017 roku.**

Tegoroczne spotkanie skierowane jest zarówno do sadowników jak i producentów warzyw, jego celem jest prezentacja doświadczeń prowadzonych w Instytucie Ogrodnictwa oraz zapoznanie przybyłych gości z wynikami najnowszych badań.

- **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przestrzega Beneficjentów przed korzystaniem z usług firmy Eko Agro. Sp. z o.o. w związku z próbą wyludzenia płatności od rolników przez tę firmę.**

Agencja nie zlecała firmie Eko Agro. Sp. z o.o. przyjmowania wniosków od beneficjentów na rzekomą dotację do używania nawozów naturalnych. Prosimy o nie wypełnianie wniosku przygotowanego przez firmę Eko Agro. Sp. z o.o. oraz o nie uiszczanie opłaty, o jaką ta firma wnosi.

- **Stanowisko resortu rolnictwa dot. neonikotynoidów**

27 stycznia 2017 r. w resorcie rolnictwa odbyło się spotkanie, które było poświęcone wymianie poglądów pomiędzy przedstawicielami organizacji rolniczych, pszczelarskich, Greenpeace Polska, placówek naukowych zajmujących się pszczelarstwem i ochroną roślin, przy udziale członków Komisji ds. Środków Ochrony Roślin. Tematem przewodnim tego spotkania było zapewnienie bezpieczeństwa przy stosowaniu środków ochrony roślin dla pszczół oraz problematyka stosowania substancji z grupy neonikotynoidów. Kwestia bezpieczeństwa pszczół w kontekście stosowania środków ochrony roślin jest szeroko omawiana w Polsce, państwach członkowskich UE oraz na całym świecie. Szacuje się, że właściwa ochrona roślin pozwala zabezpieczyć ok 30% plonów roślin uprawnych. Wprowadzone w 2013 r. ograniczenia w stosowaniu insektycydowych zapraw nasiennych zawierających substancje czynne z grupy neonikotynoidów zostały również wdrożone w Polsce, co jednak znacząco utrudniło uprawę rzepaku. Równocześnie trwają bardzo intensywne prace w Unii Europejskiej mające doprowadzić do naukowego rozstrzygnięcia kwestii bezpieczeństwa stosowania tej grupy środków ochrony roślin. Przewiduje się że kompleksowa ocena wykonywana przez EFSA powinna zostać zakończona do 30 listopada 2017 r., a następnie podjęte zostaną końcowe rozstrzygnięcia dotyczące tych substancji na poziomie UE.

Dlatego też w ocenie MRiRW zmiany legislacyjne w odniesieniu do warunków zatwierdzenia substancji czynnych z grupy neonikotynoidów powinny zostać podjęte przez KE po zakończeniu wszystkich zainicjowanych ocen. Jednocześnie MRiRW zwraca uwagę na problem podejmowania decyzji w zakresie zatwierdzenia substancji czynnych w oparciu o wyniki naukowe opracowane w oparciu o niezatwierdzoną w chwili obecnej wytyczną dotyczącą oceny ryzyka dla pszczół miodnych, trzmieli i pszczół-samotnic. Decyzje w odniesieniu do substancji czynnych powinny także uwzględniać jednoznacznie ustalone zasady oceny w tym zakresie.

- **W przypadku wykrycia w bulwach ziemniaka organizmu kwarantannowego i podejmowaniu przez producenta rolnego właściwych czynności, zgodnych z decyzją wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa oraz odpowiedniego, bezpiecznego zagospodarowania takich bulw, możliwe jest w określonych przypadkach ubieganie się o dofinansowanie działań zwalczających ten organizm.**

Pomoc w postaci dofinansowania poniższych działań realizowana jest na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa

- **Resort rolnictwa poinformował, że w związku z obserwowanym wzrostem powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych i ryzykiem nałożenia przez Komisję Europejską na Polskę sankcji finansowych, konieczne będzie zmniejszenie kwoty przeznaczonej na wsparcie płatności do tych roślin. Ostateczne stawki poszczególnych płatności, tak jak co roku, zostaną określone w stosownych rozporządzeniach wydanych po ogłoszeniu kursu wymiany PLN/EUR na początku października 2017 r.**

- **Od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przyjmowała wnioski o przyznanie pomocy na operacje typu "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" finansowanego z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.**

Wsparcie można otrzymać na inwestycje związane z:

- rozwojem produkcji psiań - maksymalne dofinansowanie w PROW 2014 - 2020 wynosi 900 tys. zł;

- rozwojem produkcji mleka krowiego - wysokość wsparcia w całym PROW 2014 - 2020 może wynieść 500 tys. zł;
- rozwojem produkcji bydła mięsnego - wysokość wsparcia w całym okresie PROW 2014 - 2020 może wynieść 500 tys. zł

Interwencje samorządu rolniczego

- **W odpowiedzi na pismo KRIR z dnia 21 kwietnia 2017 r. skierowane do Ministra Rozwoju i Finansów Mateusza Morawieckiego w sprawie ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów, resort finansów poinformował, że "rolnik prowadzący działalność rolniczą, o ile nie prowadzi jednocześnie działalności gospodarczej, nie może być uznany za podmiot odbierający, w rozumieniu ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów." Jak wynika z pisma otrzymanego z ministerstwa finansów (w dn. 27.04.2017 r.) rolnicy nie podlegają obowiązkowi potwierdzania odbioru paliwa.**

Reasumując, w ocenie Ministerstwa Finansów, rolnik prowadzący działalność rolniczą, o ile nie prowadzi jednocześnie działalności gospodarczej nie może być uznany za podmiot odbierający, w rozumieniu ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów.

- **W związku z informacjami, przekazanymi przez Świętokrzyską Izbę Rolniczą, o bardzo wysokim poziomie strat spowodowanych przez przymrozki w sadach (od 30% do 100%), 28 kwietnia 2017 r. Zarząd KRIR wystąpił do ministra rolnictwa z wnioskiem o podjęcie decyzji o uruchomieniu środków finansowych na pomoc dla gospodarstw dotkniętych klęską przymrozków w formie pomocy *de minimis*, liczonej od hektara uprawy zniszczonej przez mróz oraz o zabezpieczenie środków finansowych dla gminnych komisji szacujących straty.**

W odpowiedzi, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki poinformował, że komisje powołane przez wojewodów obecnie szacują szkody powstałe m.in. w wyniku przymrozków wiosennych. Decyzja o ewentualnym uruchomieniu dodatkowej pomocy dla producentów rolnych w tym sadowników poszkodowanych w wyniku przymrozków wiosennych zostanie podjęta po oszacowaniu szkód przez komisje powołane przez wojewodów. Natomiast bezpośrednio po oszacowaniu szkód w gospodarstwach rolnych ich właściciele mogą ubiegać się o pomoc określoną w obowiązujących przepisach.

- **25 kwietnia 2017 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, wystąpił do ministra środowiska o pilne wydanie szczegółowej interpretacji przepisów rozporządzenia ministra środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz.U. 2010 nr 45 poz. 272).**

Jakkolwiek w ministerstwie środowiska trwają obecnie prace nad przygotowaniem nowelizacji ustawy dotyczącej szkód łowieckich, jednak sprawa zaniżania odszkodowań za uprawy wymagające zaorania, o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania, wymaga jednoznacznej interpretacji ponieważ w związku z niejasnymi przepisami rozporządzenia aktualnie rolnicy otrzymują znacznie pomniejszone odszkodowania, nieadekwatne do poniesionych strat, co utrudnia wznowienie produkcji na zniszczonych polach.

- **Zarząd KRIR przekazał wniosek do ministra rolnictwa o przygotowanie przez Główny Inspektorat Weterynarii broszury zawierającej kompleksową informację na temat sankcji grożących za dokonanie nielegalnego uboju zwierzęcia gospodarskiego, przewidzianych zarówno w aktualnie**

obowiązującej ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.), jak również w oparciu o planowaną jej nowelizację.

Przedstawiony wniosek jest skierowany w związku z coraz liczniejszymi głosami społeczności rolniczej zaniepokojonej zmianami ww. ustawy w kierunku zaostrzenia kar za ubicie własnego zwierzęcia gospodarskiego, w tym m.in. karą konfiskaty mienia.

- **W związku z procedowaniem nowelizacji ustawy Prawo łowieckie w Sejmie RP, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił do ministra środowiska postulując uwzględnienie w projekcie praw własności gruntów przy wyznaczaniu i funkcjonowaniu obwodów łowieckich. Przedmiotowy wniosek związany jest z koniecznością uwzględnienia ochrony prawa własności ziemi wynikający z przepisów Konstytucji RP w kontekście ustalania granic obwodów łowieckich, ich zarządzania oraz oddawania w dzierżawę.**

Samorząd rolniczy wnosi o to, aby przepisy Prawa łowieckiego zawierały postanowienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2004 r. w sprawie P 19/13, w których stwierdzono, że przepisy prawa łowieckiego nie przewidują wystarczających z punktu widzenia standardu konstytucyjnego środków umożliwiających właścicielowi nieruchomości, objętej granicami obwodu łowieckiego, ochronę jego interesów.

- **W związku z trwającymi pracami legislacyjnymi nad ustawą zakazującą handlu w niedziele Zarząd KRIR przekazał wniosek do Prezes Rady Ministrów Pani Beaty Szydło o podjęcie działań mających na celu dopuszczenie możliwości handlu w niedziele na rynkach hurtowych produktów rolnych.** Zdaniem samorządu rolniczego opracowywane zapisy ustawy powinny uwzględniać specyfikę tego rynku i dać możliwość sprzedaży produktów rolnych, bez względu na dzień tygodnia.

- **W związku z rozporządzeniami podjętymi przez Dyrektorów Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, które ustanawiają od 2017 r. objęcie znaczącej części terytorium Polski jako obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego (opublikowanych m.in. na stronie internetowej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) - Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuje do Rządu RP o uwzględnienie głosu samorządu rolniczego w sprawie Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.**

W latach 2004-2008 na obszarze Polski ustalono 21 OSN (2% pow. Polski), w latach 2008-2012 - 19 OSN (1,49% pow. Polski), od 2012 do 2016 roku ustanowiono 48 OSN (4,46% pow. Polski) – źródło ITP 12.12.2013 r. W wielu europejskich krajach już w 2012 r. 100% powierzchni kraju było objęte OSN np. w Niemczech, Austrii, Irlandii, Danii, Holandii, jednak wymagania dotyczące prowadzenia gospodarstw rolnych były mniej restrykcyjne niż w Polsce. Komisja Europejska skierowała jednak (24.01.2013 r.) przeciwko Polsce pozew do Trybunału Sprawiedliwości UE za brak skutecznego rozwiązania problemu zanieczyszczenia wód azotanami. Zgodnie z postanowieniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie C-356/13 Trybunał uznał za zasadne zarzuty Komisji Europejskiej wobec Polski w zakresie niewystarczającego wyznaczenia wód wrażliwych i OSN z powodu nieuwzględnienia zasady przezorności oraz eutrofizacji Morza Bałtyckiego jako odbiornika wód z terytorium kraju.

Pomimo, że w Polsce do 2016 r. mniej powierzchni kraju objętych było OSN, rolnicy których gospodarstwa położone były na obszarach OSN obciążeni byli dodatkowymi wymogami dotyczącymi prowadzenia gospodarstw rolnych np. związanych z hodowlą zwierząt np. budową płyt obornikowych. W związku z objęciem znacznego obszaru kraju OSN, samorząd rolniczy wyraża stanowczy sprzeciw wobec wprowadzania przepisów powodujących zmniejszenie konkurencyjności naszego rolnictwa. Przepisy te powodują konieczność poniesienia wysokich kosztów na inwestycje wyposażające gospodarstwa rolne

w trwałe urządzenia do magazynowania nawozów naturalnych, które będą znaczącym obciążeniem dla budżetów rodzinnych gospodarstw rolnych. Należy więc wprowadzić specjalny Program dzięki któremu rolnicy mogliby dostosować swoje gospodarstwa do wymogów z odpowiednim dofinansowaniem.

Ponadto, w związku z trwającymi pracami nad Programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych - Krajowa Rada Izb Rolniczych zwraca się do Rządu RP z wnioskiem o opracowanie Programu wykorzystującego maksymalne możliwości prawne stosowania odstępstw na obszarach OSN, w szczególności na tych podobszarach OSN, gdzie nie występuje ryzyko zanieczyszczenia azotem. Krajowa Rada domaga się zaproszenia naszych przedstawicieli do prac przy opracowaniu tego ważnego Programu.

Powyższe stanowisko zostało podjęte w dniu 22 maja 2017 r. podczas VIII Posiedzenia KRIR.

• Z uwagi na trudną sytuację jaka powstała w efekcie tegorocznej wiosennej akcji zawierania umów ubezpieczeniowych obejmujących uprawy rolne i zwierzęta gospodarskie, Krajowa Rada Izb Rolniczych dokonała analizy uwarunkowań na rynku ubezpieczeń rolniczych, uwzględniając wieloletnie doświadczenie w zakresie korzystania przez rolników z ubezpieczeń rolnych, oraz planowane zwiększenie finansowania z budżetu państwa dopłat do składek do ubezpieczeń w kolejnych latach.

Rolnicy nie korzystają z ubezpieczeń z powodu ich ceny, niepewności uzyskania odszkodowania, a także ogólnych warunków ubezpieczenia, które są niejednolite w różnych firmach, a które zakłady ubezpieczające uprawy rolne i zwierzęta gospodarskie wpisują drobnym drukiem w polisy ubezpieczeniowe. Znaczącym problemem jest również 14-dniowy okres karencji, który obowiązuje od momentu ubezpieczenia. W roku 2017 r., pomimo że więcej niż w latach ubiegłych, tylko pięć zakładów ubezpieczeń zawarło umowy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie stosowania dopłat ze środków budżetu państwa do składek ubezpieczenia upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich. Nie polepszyło to sytuacji rolników. W kwietniu br. Zakłady ubezpieczeniowe nie chciały zawierać polis z rolnikami tłumacząc się brakiem znowelizowanych przepisów. Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. *o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* (Dz.U. poz. 706) weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r. a zakłady nie zawierały polis z rolnikami z powodu zapowiadanych mrozów, wykorzystując sytuację zmiany ustawy.

Rolnicy oczekują od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby wprowadził jasne wymogi dla zakładów ubezpieczeniowych korzystających z dopłat do składek odnośnie jednolitości okresu karencji, który maksymalnie powinien wynosić 3 dni, a także zmiany w podejściu do systemu ubezpieczeń. Konsekwencją klęski przymrozków wiosennych było wiele strat w uprawach, szczególnie w sadowniczych, których firmy nie chcą ubezpieczać ze względu na duże ryzyko (w 2016 r. – 1,85% sadów ubezpieczono).

Krajowa Rada Izb Rolniczych wyraża stanowisko, że łagodzeniu skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w rolnictwie służy przede wszystkim system obowiązkowych, dotowanych ubezpieczeń. Obecnie system ten dopuszcza jednak objęcie ochroną tylko części gospodarstwa i rolnicy bardzo często nie ubezpieczają pozostałych upraw z powodu zbyt wysokich cen polis. Dlatego winna być ona udzielana w oparciu o spójne, jasne i sprawiedliwe przepisy.

Krajowa Rada Izb Rolniczych uważa, że nowy system ubezpieczeń powinien być powiązany z przepisami „klęskowymi” i powinien zostać opracowany na podstawie niezależnej ekspertyzy przygotowanej przez naukowców zajmujących się problematyką ubezpieczeń rolnych na przykładzie doświadczeń, również innych krajów UE. Krajowa Rada Izb Rolniczych deklaruje wolę współpracy przy tworzeniu nowego kompleksowego systemu ubezpieczeń dla rolnictwa w Polsce.

Powyższe stanowisko zostało podjęte w dniu 22 maja 2017 r., podczas VIII Posiedzenia KRIR.

Z PRAC ZARZĄDU I BIURA MIR – maj 2017

Odbyło się jedno posiedzenie Zarządu w dniu 15 maja. W tym samym dniu Zarząd Izby gościł Wojewodę Małopolski Pana Józefa Pilcha. Rozmowy dotyczyły regionalizacji PROW po 2020 roku i aktualnych problemów rolnictwa małopolskiego.

Spotkanie z Dyrektorem Departamentu Rolnictwa i Geodezji i Kierownikiem Zespołu Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego w dniu 15 maja miało na celu omówienie strategii promocji polskiej jagnięciny.

- Wystawa Ogrodnicza – Sucha Beskidzka, 1.05.2017 r,
- „Święto kwitnących sadów” – Łososina Dolna, 7.05.2017 r.,
- Spotkanie w Ministerstwie Środowiska poświęcone projektowi Ustawy łowieckiej, Warszawa, 11.05.2017 r.,
- Narada pracowników – Kraków, 17.05.2017 r.,
- VI Małopolska Konferencja „Koncepcja jednego zdrowia – od zdrowej gleby i środowiska do zdrowia człowieka”, Krzeszowice, 17.05.2017 r.,
- Jubileusz XX lecia Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, Kielce, 19.05.2017 r.,
- WZ KRIR, Parzniew, 22.05.2017 r.,
- Konferencja „Energia geotermalna szansą poprawy jakości powietrza w województwie małopolskim”, Muzeum Lotnictwa, Kraków, 23.05.2017 r.,
- Posiedzenie Komisji Rolnictwa i Modernizacji Terenów Wiejskich SWM, Kraków, 25.05.2017 r.,
- Szkolenie dla rolników „Zakładanie i pielęgnacja ogrodów”, Zagórnik, 26.05.2017 r.,
- Konferencja „Odmiany regionalne – korzyści dla rolnika i konsumenta”, IHiAR PIB Grodkowice, 26.05.2017 r.,
- Spotkanie pracowników Izby w sprawie realizacji projektów KSOW, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, 29.05.2017 r.,
- Podsumowanie etapu wojewódzkiego konkursu KRUS „Bezpieczne gospodarstwo rolne”, Kraków, 31.05.2017 r.

W tym roku po raz drugi Izba złożyła wniosek do Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników o organizację półkolonii dla dzieci rolników z województwa małopolskiego.

31 maja pracownicy MIR oraz pracownicy społeczni zakończyli kampanię wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe.

ŹRÓDŁO: www.minrol.gov.pl; www.modr.pl; www.farmer.pl; www.gospodarz.pl; www.rolpetrol.com.pl; www.topagrar.pl; www.cenyrolnicze.pl; www.krus.gov.pl; www.arimr.gov.pl; www.arr.gov.pl; www.mir.krakow.pl; www.krir.pl, wiescirolnicze.pl, www.gospodarz.pl, nawozy.eu, www.cenyrolnicze.pl, www.portalspozywczy.pl, www.agrofakt.pl